

(Thời gian làm bài : 150 phút, *Không kể thời gian giao đề*)

Câu 1: Nghị luận xã hội (8.0 điểm)

Đọc văn bản sau:

<i>Làm người</i>	<i>nghĩ đi nghĩ lại</i>
<i>“Ngồi thì co</i>	<i>nghĩ gần nghĩ xa</i>
<i>đứng thì thẳng</i>	<i>nghĩa cao nghĩ thấp</i>
<i>làm người thật khó” (Lời người Dáy)</i>	<i>nghĩ hẹp nghĩ rộng</i>
<i>để trở thành một người biết sinh con đẻ cái</i>	<i>có người đẹp ngoài mà xấu trong</i>
<i>như thế chưa khó</i>	<i>có người xấu ngoài mà đẹp trong</i>
<i>để trở thành người biết ăn ngon mặc đẹp</i>	<i>có người già mà vẫn trẻ</i>
<i>như thế cũng chưa khó</i>	<i>có người trẻ mà đã già</i>
<i>để trở thành một người giàu có</i>	<i>có người sống mà đã chết</i>
<i>như thế vẫn chưa khó</i>	<i>có người chết mà vẫn sống</i>
<i>để trở thành một người sống lâu trăm tuổi</i>	<i>làm người khó nhất là: Sống!</i>
<i>như thế cũng vẫn chưa khó</i>	(Lò Ngân Sùn – <i>Người trên đá</i> , NXB Văn hóa –
<i>vậy làm người khó nhất là gì?</i>	dân tộc, 2000, tr.6)

Anh/Chị hãy viết một bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ về thông điệp của nhà thơ Lò Ngân Sùn trong những câu thơ:

*có người sống mà đã chết
có người chết mà vẫn sống
làm người khó nhất là: Sống!*

Câu 2: Nghị luận văn học (12.0 điểm)

Bàn về thơ, trong bài *Liên tưởng tháng hai*, Lưu Quang Vũ viết:

*Mỗi bài thơ của chúng ta
Phải như một ô cửa
Mở tới tình yêu*

Anh/chị hiểu như thế nào về ý kiến trên của Lưu Quang Vũ? Hãy làm sáng tỏ vấn đề qua đoạn trích *Đất Nước* (trích trường ca *Mặt đường khát vọng*) của Nguyễn Khoa Điềm và bài thơ *Sống* của Xuân Quỳnh.

.....**HẾT**.....

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Giám thị không giải thích gì thêm.

Họ và tên thí sinh.....SBD.....

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM

A. YÊU CẦU CHUNG:

1. Có kiến thức văn học và xã hội đúng đắn, sâu rộng; kĩ năng làm văn tốt: bố cục rõ ràng, kết cấu chặt chẽ, diễn đạt trong sáng, giàu hình ảnh và sức gợi cảm, ít mắc lỗi về chính tả, ngữ pháp...

2. Đáp ứng yêu cầu đổi mới cách thức kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực học sinh. Hướng dẫn chấm chỉ nêu một số nội dung cơ bản, định tính chứ không giá kiến thức và kĩ năng mà còn chú ý đến thái độ, cảm xúc, tình cảm của người viết. Cần trọng và tinh tế đánh giá bài làm của thí sinh trong tính chính thể, cần khuyến khích những tìm tòi, sáng tạo riêng trong nội dung và hình thức bài làm. Chấp nhận các kiến giải khác nhau, kể cả không có trong hướng dẫn chấm, miễn là hợp lí, có sức thuyết phục.

3. Tổng điểm của toàn bài là 20,0 điểm, cho lẻ đến 0,25 điểm. Hướng dẫn chấm cho từng câu, từng ý trên cơ sở đó giám khảo có thể thống nhất định ra các thang điểm cụ thể khác.

B. YÊU CẦU CỤ THỂ

CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
1	Trình bày suy nghĩ về thông điệp từ văn bản	8,0
	<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn</i>	0,5
	<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận:</i> Chọn lẽ sống đẹp, cách sống có ý nghĩa luôn là điều khó khăn nhất trong cuộc đời con người.	0,5
	<i>c. Triển khai hợp lí nội dung đoạn văn:</i> vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. Có thể viết đoạn theo định hướng sau:	6,0
	* Giải thích Bài thơ Làm người của nhà thơ Lò Ngân Sủn để lại cho người đọc những trăn trở về cách sống đẹp, sống ý nghĩa trong cuộc đời - Giải thích ý nghĩa 3 câu thơ cuối: + có người sống mà đã chết: sống cuộc đời mờ nhạt, vô vị, nhàm chán, vô nghĩa, không mục đích, không lí tưởng, đam mê, không bút phá, sống vô ích, vô cảm, thậm chí sa đọa, ích kỉ, xấu xa,... + có người chết mà vẫn sống: sống đẹp, sống cống hiến, sống có ý nghĩa, để lại dấu ấn trong cuộc đời, sống mãi trong lòng người, lưu danh muôn thuở. + làm người khó nhất là: sống! – Sự trăn trở về lẽ sống, cách sống sao cho có ích, có ý nghĩa của con người => thông điệp: sự sống chỉ có ý nghĩa chỉ khi con người sống đẹp,	1,0

	biết tận hiến và tận hưởng, sống hết mình từng giây phút cuộc đời.	
	*Bàn luận: - Biểu hiện của sống đẹp (sống có lí tưởng, khát vọng, lạc quan, biết yêu thương bản thân và biết nghĩ cho người khác...) - Sống đẹp, sống ý nghĩa giúp con người tìm được hạnh phúc đích thực mỗi ngày, được mọi người yêu mến, trân trọng, ta cũng thêm yêu đời và ham sống. Con người là bộ phận của tổng thể xã hội, vì thế lối sống của mỗi người sẽ tác động hình thành xã hội. Khi mỗi người sống tích cực, sống đẹp, sống có ích, xã hội sẽ trở nên tốt đẹp hơn. * Bàn luận mở rộng - Phê phán lối sống tầm thường, vô nghĩa.	4,0
	* Bài học nhận thức, hành động: Sống theo nghĩa đích thực tuy không dễ dàng nhưng hoàn toàn nằm trong tầm tay và sự lựa chọn của mỗi người. Hãy biết trân trọng cuộc sống hằng ngày để không sống hoài, sống phí.	1,0
	d. <i>Sáng tạo:</i> cách diễn đạt độc đáo, có suy nghĩ riêng về vấn đề nghị luận.	0,5
	e. <i>Chính tả, dùng từ, đặt câu:</i> đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp, ngữ nghĩa tiếng Việt.	0,5
2	Nghị luận văn học	12,0
	a. <i>Đảm bảo cấu trúc của một bài văn nghị luận:</i> Có đầy đủ Mở bài; Thân bài; Kết bài.	0,5
	b. <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận:</i> - Trình bày cách hiểu quan niệm về thơ của Lưu Quang Vũ. Có kiến thức lí luận văn học, đặc biệt là về đặc trưng và giá trị của thơ ca. - Làm sáng tỏ vấn đề qua bài <i>Đất Nước</i> của Nguyễn Khoa Điềm và <i>Sóng</i> của Xuân Quỳnh. Hướng dẫn chấm: - Học sinh xác định đúng vấn đề cần nghị luận: 0,5 điểm. - Học sinh xác định chưa đầy đủ vấn đề nghị luận: 0,25 điểm.	0,5
	c. <i>Triển khai các luận điểm nghị luận:</i> Thí sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu cơ bản sau:	
	* <i>Giới thiệu vấn đề nghị luận, trích dẫn ý kiến</i>	0,5
	* <i>Giải quyết vấn đề</i>	9,0
	1. Giải thích - Bài thơ: tác phẩm trữ tình lấy xúc cảm, suy tư kết hợp nhuần nhuyễn với chất liệu cuộc sống để bộc bạch thế giới bên trong mỗi nhà thơ.	1,0

	- Thơ ca có một vài trò, giá trị quan trọng trong đời sống con người. Nhà thơ cần ý thức sứ mệnh đó để mở ra những ô cửa hướng con người đến tình yêu, đến những giá trị nhân văn, những chân lí vĩnh hằng, bất biến. Muốn vậy, bản thân người nghệ sĩ phải sống hết mình, trải nghiệm sâu sắc để tìm cho chính tâm hồn mình những tình cảm đẹp đẽ, nhân văn nhất, rồi gửi gắm vào trang thơ. - Người đọc cần hiểu được giá trị cao cả của thơ ca để biết mở rộng tâm hồn và trái tim mình, đón nhận những tình cảm đẹp đẽ, nhân văn ấy, để biết sống đẹp, yêu đẹp, vươn tới những giá trị Chân – Thiện – Mỹ của đời sống con người. - Quan niệm về thơ của nhà thơ Lưu Quang Vũ giản dị mà sâu sắc. Quan niệm ấy cũng là triết lí, phương châm sáng tạo của mọi nhà thơ chân chính. => Ý kiến không chỉ đề cao vai trò, chức năng, giá trị của thơ ca mà còn nêu lên yêu cầu, sứ mệnh, vai trò của người cầm bút, cũng như khẳng định sợi dây kết nối người nghệ sĩ sáng tạo và tâm hồn độc giả, kết nối tâm hồn độc giả với đời sống. Hướng dẫn chấm: - Học sinh phân tích đầy đủ, sâu sắc: 8-9 điểm - Học sinh phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu sắc: 5-7,5 điểm - Học sinh phân tích chung chung, chưa rõ các biểu hiện: 2-4,5 điểm - Học sinh phân tích sơ lược, không rõ các biểu hiện: <2,0 điểm	1,0
	c.Chính tả ngữ pháp - Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: - Không cho điểm nếu bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp	0,5
	d.Sáng tạo Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề cần nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ. Hướng dẫn chấm: HS biết vận dụng nhuần nhuyễn kiến thức về lí luận văn học... Học sinh biết cách liên hệ, đối sánh với một số tác phẩm khác nhau để làm nổi bật vấn đề... Văn viết giàu cảm xúc, hình ảnh sinh động, hấp dẫn - Đáp ứng được 2 yêu cầu trở lên: 1,0 điểm. - Đáp ứng được 1 yêu cầu: 0,5 điểm.	1,0
	Tổng điểm	20,0